

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

11 décembre 2006

PROJET DE LOI**fixant le statut des militaires du cadre actif
des Forces armées**

AMENDEMENTS

N° 20 DE MM. DE CREM ET KELCHTERMANS

Art. 3

Insérer un point 16bis, libellé comme suit:

«16bis. «le doctorat»: le grade académique le plus élevé, réservé à ceux qui ont obtenu un master ou un diplôme ou certificat équivalent ou après avoir défendu avec succès une thèse sanctionnant deux ans de recherche scientifique au moins.».

JUSTIFICATION

Les définitions visent tous les grades de l'enseignement supérieur (bachelier professionnel et académique, master), à l'exception du titre de docteur.

Or, l'ERM délivre également des titres de doctorat – en collaboration avec d'autres institutions académiques – et le département de la Défense emploie des docteurs et des doctorants.

Documents précédents :

Doc 51 **2759/ (2006/2007) :**

001 : Projet de loi.

002 : Erratum.

003 : Amendements.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

11 december 2006

WETONTWERP**betreffende het statuut van de militairen van
het actief kader van de Krijgsmacht**

AMENDEMENTEN

Nr. 20 VAN DE HEREN DE CREM EN
KELCHTERMANS

Art. 3

Een punt 16bis invoegen, luidende:

«16bis. «het doctoraat»: de hoogste academische graad, voorbehouden aan diegene die een master of een gelijkwaardig diploma of getuigschrift heeft behaald, behaald na het succesvol verdedigen van een proefschrift na minstens twee jaar wetenschappelijk onderzoek.».

VERANTWOORDING

Bij de definities worden alle graden binnen het hoger onderwijs gedefinieerd (professionele en academische bachelor, master) behalve de doctorstitel.

Nochtans worden ook door de KMS – in samenwerking met andere academische instellingen – doctoraatstitels uitgereikt, en zijn er doctors en doctorandi tewerkgesteld binnen het departement Defensie.

Voorgaande documenten :

Doc 51 **2759/ (2006/2007) :**

001 : Wetsontwerp.

002 : Erratum.

003 : Amendementen.

On peut également s'attendre à ce que les forces armées attirent ou forment des docteurs dans certaines disciplines, comme le domaine en expansion rapide des sciences appliquées (technologie de la communication, robots,...).

Dans les pays voisins, des docteurs contribuent également à la recherche en matière de défense et apportent à la Défense l'expertise nécessaire.

Il convient dès lors de définir, dans ce projet, «le doctorat» et de prévoir, pour les titulaires de ce grade académique, un statut et une insertion dans la carrière militaire, tant lors du recrutement sur diplôme que dans le cadre de la formation intra-muros ou extra-muros.

N° 21 DE MM. DE CREM ET KELCHTERMANS

Art. 5

Au § 1er, 4°, remplacer le mot «supérieur» par les mots «supérieur; ceux qui n'ont pas encore atteint l'âge de 18 ans conserveront toutefois le statut civil jusqu'à l'âge de 18 ans accomplis.»

JUSTIFICATION

Notre pays compte encore quelque septante jeunes âgés de 16 à 18 ans et titulaires d'un statut militaire parce qu'ils étudient en tant que candidats officiers de carrière dans une école militaire.

Étant donné que la Belgique a ratifié le Protocole facultatif à la Convention relative aux droits de l'enfant, concernant l'implication d'enfants dans des conflits armés, il a été prévu dans notre législation nationale que des mineurs ne peuvent être engagés dans aucune forme d'opération militaire. Au regard du droit humanitaire international, ceux-ci restent néanmoins des militaires, ce qui signifie qu'en cas de guerre ou d'invasion sur le territoire belge, ils ne peuvent être protégés en tant que civils et qu'ils constituent même des cibles légitimes.

La discussion relative au nouveau statut des militaires représente par conséquent une occasion idéale d'adapter la situation belge au «*straight-18 principle*».

N° 22 DE MM. DE CREM ET KELCHTERMANS

Art. 7

Supprimer l'alinéa 3.

JUSTIFICATION

Idem.

Het ligt ook in de lijn van de verwachting dat er voor verschillende disciplines doctors zullen worden aangetrokken of opgeleid, bijvoorbeeld in de snelgroeiende domein van de toegepaste wetenschappen (communicatietechnologie, robots,...).

Ook in de ons omringende landen dragen doctors bij tot defensiegerelateerd onderzoek en zorgen zij voor de nodige expertise binnen Defensie.

Het is dan ook noodzakelijk in dit wetsontwerp «het doctoraat» te definiëren, en voor houders van deze academische graad een statuut en inschaling te voorzien, zowel bij aanwerving op diploma als bij intra - of extra-murosopleiding binnen de militaire loopbaan.

Nr. 21 VAN DE HEREN DE CREM EN KELCHTERMANS

Art. 5

In § 1, 4°, het woord «onderwijs» vervangen door de woorden «onderwijs; evenwel zullen zij die de leeftijd van 18 jaar nog niet bereikt hebben, tot de leeftijd van 18 jaar het burgerstatuut behouden.»

VERANTWOORDING

Ons land telt nog altijd een zeventigtal jongeren tussen 16 en 18 jaar met een militair statuut omdat ze als kandidaat-beroepszonderofficieren studeren aan een militaire school.

Omdat België het Facultatief Protocol bij het Kinderrechtenverdrag inzake de betrokkenheid van kinderen in gewapende conflicten geratificeerd heeft, werd in onze nationale wetgeving ingeschreven dat minderjarigen niet kunnen ingezet worden in welke vorm van gewapende operatie dan ook. Niettemin, blijven het volgens het internationaal humanitair recht militairen. Dit betekent dat zij in geval van oorlog of een aanval op het Belgisch grondgebied niet als burgers beschermd worden maar zelfs legitieme aanvalsdoelwitten zijn.

De bespreking van het nieuwe statuut voor de militairen is daarom de ideale gelegenheid om de Belgische situatie aan te passen aan het «*straight 18-principe*».

Nr. 22 VAN DE HEREN DE CREM EN KELCHTERMANS

Art. 7

Het derde lid weglaten.

VERANTWOORDING

Idem.

N° 23 DE MM. DE CREM ET KELCHTERMANS

Art. 9

À l'alinéa 1er, 2°, supprimer les mots «ou ressortissant d'un état membre de l'Espace économique européen ou de la Confédération Suisse».

JUSTIFICATION

Cet article fixe les conditions auxquelles doit satisfaire un postulant pour pouvoir acquérir la qualité de militaire. La Constitution belge prévoit à l'article 10, alinéa 2, que seuls les Belges sont admissibles aux emplois militaires, sauf les exceptions qui peuvent être établies par une loi pour des cas particuliers. On se sert maintenant de la possibilité de prévoir une exception pour permettre la présence d'étrangers au sein des Forces armées belges.

L'avis du Conseil d'État en la matière est très clair:

«L'article 10, alinéa 2, de la Constitution indique que seuls les Belges sont admissibles aux emplois civils et militaires, sauf les exceptions qui peuvent être établies par une loi pour des cas particuliers. Cette disposition constitutionnelle réserve donc l'accès aux forces armées aux personnes ayant la nationalité belge, la loi pouvant déroger à ce principe mais uniquement pour des cas particuliers.»

Avec ce projet, le gouvernement renonce à ces cas particuliers et souhaite ouvrir tous les types d'emploi au sein des forces armées aux Européens non Belges.

Si tel est l'objectif, il convient d'abord de modifier l'article 10, alinéa 2, deuxième phrase, de la Constitution.

L'ouverture des forces armées aux étrangers est d'ailleurs non seulement contraire à la Constitution, mais aussi à la réglementation européenne.

L'article 39 du Traité de Rome prévoit la libre circulation des travailleurs au sein de l'Union européenne, mais prévoit également une exception lorsqu'il s'agit d'emplois publics.

La Cour de justice européenne a interprété cette exception de manière restrictive dans différents arrêts. L'exception porte en particulier sur les emplois dans les forces armées, la police, la magistrature et la diplomatie, et ces emplois ne relèvent dès lors pas du principe de la libre circulation des travailleurs.

La conclusion du Conseil d'État est très claire: «Les dispositions de l'avant-projet qui tendent à ouvrir de manière générale à des non Belges, spécialement aux citoyens de l'Union européenne, l'accès aux emplois militaires, doivent être abandonnées.»

Nr. 23 VAN DE HEREN DE CREM EN KELCHTERMANS

Art. 9

In het eerste lid, punt 2°, de woorden «of onderdaan van een lidstaat van de Europese economische ruimte of van de Zwitserse Bondstaat» **weglaten.**

VERANTWOORDING:

Dit artikel bepaalt de voorwaarden waaraan een sollicitant moet voldoen om de hoedanigheid van militair te kunnen verwerven. De Belgische Grondwet voorziet in artikel 10, tweede lid, dat behoudens de uitzonderingen die voor bepaalde gevallen door een wet kunnen worden gesteld, alleen Belgen tot militaire bedieningen benoembaar zijn.

Van de mogelijkheid tot uitzondering wordt nu gebruik gemaakt om de aanwezigheid van vreemdelingen toe te laten in de Belgische Krijgsmacht.

Het advies van de Raad van State is hierover zeer duidelijk:

«Artikel 10 van de GW bepaalt dat alleen Belgen tot de burgerlijke en militaire bedieningen benoembaar zijn, behoudens de uitzonderingen die voor bijzondere gevallen door een wet kunnen worden gesteld. Die grondwetsbepaling beperkt de toegang tot de krijgsmacht dus tot personen met de Belgische nationaliteit, hoewel bij wet van dat principe kan worden afgeweken, maar alleen voor bijzondere gevallen.»

De regering ziet met dit ontwerp af van deze bijzondere gevallen en wil alle soorten betrekkingen binnen de krijgsmacht openstellen voor Europeanen niet-Belgen.

Als dat de bedoeling is, moet eerst artikel 10, tweede lid, tweede zin, van de Grondwet worden gewijzigd.

Het openstellen van het krijgsmacht voor vreemdelingen is trouwens niet alleen in strijd met de Grondwet, maar ook met de Europese regelgeving.

Artikel 39 van het Verdrag van Rome voorziet in het vrije verkeer van werknemers binnen de Unie maar voorziet evenzeer in een afwijking wanneer het gaat over betrekkingen in overheidsdienst.

Het Europees Hof van Justitie heeft in verschillende arresten hieraan een restrictieve interpretatie gegeven. De afwijking slaat in het bijzonder op betrekkingen bij de krijgsmacht, de politie, de magistratuur en de diplomatie en aldus vallen deze betrekkingen niet onder het beginsel van het vrije verkeer van werknemers.

De conclusie van de Raad van State is zeer duidelijk: «De bepalingen waarbij militaire betrekkingen algemeen worden opengesteld voor niet-Belgen, in het bijzonder voor burgers van de Europese Unie, moeten vervallen.»

N° 24 DE MM. DE CREM ET KELCHTERMANS

Art. 9

Compléter l'alinéa 1er, 6°, par ce qui suit:

«et avoir atteint l'âge minimum de 18 ans.»

JUSTIFICATION

Notre pays compte encore quelque septante jeunes âgés entre 16 et 18 ans qui ont un statut militaire parce qu'ils étudient dans une école militaire en qualité de candidat sous-officier de carrière.

Dès lors que la Belgique a ratifié le Protocole facultatif à la Convention relative aux droits de l'enfant, concernant l'implication d'enfants dans les conflits armés, on a inscrit dans notre législation nationale que des mineurs d'âge ne pouvaient être intégrés dans aucune forme d'opération armée. Cela signifie qu'en vertu du droit humanitaire, ils ne sont pas protégés en tant que civils mais qu'ils constituent même des cibles légitimes.

La discussion du nouveau statut des militaires est dès lors l'occasion idéale d'adapter la situation belge au principe du «*straight 18*». Nous pouvons conférer le statut civil à ces jeunes, comme l'a fait également le Portugal.

Une autre possibilité est de fixer à 18 ans l'âge minimum d'admission aux écoles militaires, comme c'est le cas en Allemagne, au Danemark, en Finlande et en Suisse. La Belgique occuperait ainsi une position plus confortable à la table des négociations avec les pays qui sont systématiquement confrontés à la problématique des enfants soldats et notre pays pourrait également jouer un rôle pionnier au niveau européen.

Le projet doit être complètement adapté en ce sens.

N° 25 DE MM. DE CREM ET KELCHTERMANS

Art. 9

Supprimer l'alinéa 2.

JUSTIFICATION

Cf. l'amendement n° 2.

Nr. 24 VAN DE HEREN DE CREM EN KELCHTERMANS

Art. 9

Het eerste lid, punt 6° aanvullen met de volgende woorden:

«en de minimumleeftijd van 18 jaar bereikt hebben».

VERANTWOORDING

Ons land telt nog altijd een zeventigtal jongeren tussen 16 en 18 jaar met een militair statuut omdat ze als kandidaat-beroepsonderofficieren studeren aan een militaire school.

Omdat België het Facultatief Protocol bij het Kinderrechtenverdrag inzake de betrokkenheid van kinderen in gewapende conflicten geratificeerd heeft, werd in onze nationale wetgeving ingeschreven dat minderjarigen niet kunnen ingezet worden in welke vorm van gewapende operatie dan ook. Niettemin, blijven het volgens het internationaal humanitair recht militairen. Dit betekent dat zij in geval van oorlog of een aanval op het Belgisch grondgebied niet als burgers beschermd worden maar zelfs legitieme aanvalsdoelwitten zijn.

De bespreking van het nieuwe statuut voor de militairen is daarom de ideale gelegenheid om de Belgische situatie aan te passen aan het «*straight 18*-principe». Deze jongeren kunnen we nu het burgerstatuut geven, zoals ook Portugal deed.

Een andere mogelijkheid is om de minimumleeftijd voor toelating tot de militaire scholen te bepalen op 18 jaar, zoals in Duitsland, Denemarken, Finland en Zwitserland. Hierdoor zou België in een comfortabelere positie zetelen in onderhandelingen met landen die wel systematisch met de problematiek van kindsoldaten worden geconfronteerd en zou België ook op Europees niveau een voortrekkersrol kunnen spelen.

Het ontwerp moet in die zin volledig worden aangepast.

Nr. 25 VAN DE HEREN DE CREM EN KELCHTERMANS

Art. 9

Het tweede lid weglaten.

VERANTWOORDING

Zie amendement 2.

N° 26 DE MM. DE CREM ET KELCHTERMANS

Art. 21

Supprimer l'alinéa 2.

JUSTIFICATION

Cf. l'amendement n° 4.

N° 27 DE MM. DE CREM ET KELCHTERMANS

Art. 51

Au § 2, supprimer l'alinéa 3.

JUSTIFICATION

La possibilité de suspendre un militaire sans l'avoir entendu n'est pas conforme à la Convention européenne des droits de l'homme

N° 28 DE MM. DE CREM ET KELCHTERMANS

Art. 67

Compléter cet article par l'alinéa suivant:«*Le Roi fixe les règles générales en la matière.*»

JUSTIFICATION

La disposition figurant dans l'alinéa 8 n'est pas conforme à la loi sur les marchés publics pour autant que cette disposition vise à désigner un service externe. Pour de tels marchés de services, cette loi prévoit une attribution d'un marché public et donc la conclusion d'un contrat de services. Une telle désignation ne peut être effectuée de manière unilatérale par arrêté royal.

N°29 DE MM. DE CREM ET KELCHTERMANS

Art. 76

Remplacer l'alinéa 3 par l'alinéa suivant:

«*Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, prolonger une fois le mandat pour une durée d'un an au maximum.*»

Nr. 26 VAN DE HEREN DE CREM EN KELCHTERMANS

Art. 21

Het tweede lid weglaten.

VERANTWOORDING

Zie amendement 4.

Nr. 27 VAN DE HEREN DE CREM EN KELCHTERMANS

Art. 51

Paragraaf 2, derde lid, weglaten.

VERANTWOORDING

De mogelijkheid om een militair te schorsen zonder hem gehoord te hebben, is niet in overeenstemming te brengen met de rechten en principes vastgelegd in het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens.

Nr. 28 VAN DE HEREN DE CREM EN KELCHTERMANS

Art. 67

Dit artikel aanvullen met het volgende lid:«*De Koning bepaalt de algemene regels ter zake.*»

VERANTWOORDING

De bepaling in het 8ste lid is niet in overeenstemming met de wet op de overheidsopdrachten voor zover deze bepaling ertoe strekt een externe dienst aan te wijzen. Voor dergelijke dienstopdrachten voorziet deze wet in een toewijzing van een overheidsopdracht en dus de afsluiting van een dienstencontract. Een dergelijke aanstelling kan niet op een eenzijdige wijze bij koninklijk besluit gebeuren.

Nr. 29 VAN DE HEREN DE CREM EN KELCHTERMANS

Art. 76

Het derde lid vervangen door het volgende lid:

«*De Koning kan, bij besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, het mandaat eenmalig verlengen voor de duur van maximum 1 jaar.*».

JUSTIFICATION

Cet article a pour but de prolonger le mandat de *Chief of Defense (CHOD)* d'un an chaque fois et ce, sans limitation dans le temps, en tenant compte toutefois des dispositions légales en matière de mise à la retraite.

La motivation ne peut être en l'occurrence que chaque *topmanager* aurait de préférence la même couleur politique que le ministre compétent et ce, en vue d'une bonne collaboration en confiance.

Le CHOD a un mandat exécutif et doit être en mesure de travailler loyalement pour chaque ministre. Aussi cette prolongation doit-elle, si elle est nécessaire, être limitée dans le temps.

N°30 DE MM. DE CREM ET KELCHTERMANS

Art. 119

Apporter les modifications suivantes:

- A) le § 1er et le § 2 deviennent le § 2 et le § 3;
B) insérer un § 1er, libellé comme suit:

«§ 1er. — Les officiers du niveau A qui sont titulaires d'un doctorat sont admis de plein droit en qualité d'officier supérieur ou d'expert principal lorsqu'ils ont

1° obtenu ce diplôme pour le compte de la Défense;
ou

2° ont été recrutés sur diplôme de manière latérale.»

JUSTIFICATION

Les «docteurs» sont, en raison de leurs aptitudes spécifiques, de leurs connaissances et de leur esprit de recherche scientifique, convoités sur le marché du travail. Afin d'acquérir et/ou de maintenir l'expertise nécessaire, le statut doit être suffisamment attractif pour les docteurs.

N°31 DE MM. DE CREM ET KELCHTERMANS

Art. 192

Supprimer l'alinéa 1er.

JUSTIFICATION

Si l'amendement n°5 à l'article 9 est accepté et qu'il n'y a plus de militaires de moins de 18 ans, cette disposition devient superflue.

VERANTWOORDING

Het artikel heeft tot doel het mandaat van de Chief of Defense (CHOD) te verlengen met telkens één jaar en dit zonder beperkingen in de tijd, evenwel rekening houdend met de wettelijke bepalingen inzake op pensioenstelling.

De motivatie kan hiervoor niet zijn dat elke topmanager best dezelfde politieke kleur zou hebben als de bevoegde minister dit met het oog op een goede samenwerking in vertrouwen.

De CHOD heeft een uitvoerend mandaat en moet in staat zijn loyaal voor elke minister te werken. Daarom moet deze verlenging, als ze al noodzakelijk is, in de tijd beperkt worden.

Nr. 30 VAN DE HEREN DE CREM EN KELCHTERMANS

Art. 119

De volgende wijzigingen aanbrengen:

- A) § 1 en § 2 worden § 2 en § 3;
B) een § 1 invoegen luidende:

«§ 1. — De officieren van niveau A die houder zijn van een doctoraat worden van rechtswege opgenomen in de hoedanigheid van hoger officier of hoofdexpert wanneer zij

1° dit 1° dit diploma hebben behaald in opdracht van Defensie; of

2° op 2° op diploma lateraal zijn aangeworven.».

VERANTWOORDING

«Doctors» zijn omwille van hun specifieke vaardigheden, kennis en wetenschappelijke onderzoeksgeslacht geëerd op de arbeidsmarkt. Om de nodige expertise in te vullen en/of te behouden dient het statuut voor de doctors voldoende aantrekkelijk te zijn.

Nr. 31 VAN DE HEREN DE CREM EN KELCHTERMANS

Art. 192

Het eerste lid weglaten.

VERANTWOORDING

Bij aanvaarding van amendement 5 op artikel 9, waardoor er geen militairen onder de 18 jaar meer zijn, wordt deze bepaling overbodig.

Pieter DE CREM (CD&V)
Theo KELCHTERMANS (CD&V)